

**Egészségügyi Szakmai Kollégium
Radiológiai Tagozat**

**Radiológia
Hagyományos röntgen**

**HAGYOMÁNYOS RÖNTGEN VIZSGÁLATOK
MŰVELETI LEÍRÁSA
Protokoll**

**Szerkesztve:
2018**

Tartalomjegyzék:

Bevezetés

1. Előszó
2. Készítették
3. Verziók
4. Protokolltábla magyarázata

Protokollok

Bevezetés

1. Előszó

Tekintettel arra, hogy a lakosság mesterséges forrásokból származó sugárterhelésének legnagyobb hányada az orvosi sugáralkalmazásokból származik (amelyekre nem alkalmazhatók dóziskorlátok), a sugárterhelés indokolt szinten való tartása érdekében a lehetséges és szüksége út a beavatkozásokra és a használt eszközökre vonatkozó előírások betartása.

Ezt szolgálja és teszi indokolttá a Council Directiv 2013/59/Euratom irányelv vonatkozó részeinek hazai érvényesítését, amely megadja az EU tagországokra vonatkozó sugárvédelmi követelményeket az orvosi alkalmazások vonatkozásában is. Az irányelv 7. fejezetében 55-64. cikk-ig foglalkozik az orvosi sugárterhelésre vonatkozó követelményekkel.

Az irányelv szerint a standard orvosi radiológiai eljárások minden egyes típusához minden egyes berendezésre írásos protokoll kell, hogy kidolgozásra kerüljön, a páciensek érintett kategóriái tekintetében.

A hagyományos röntgen műveleti leírások (protokollok) közreadásával a Radiológiai Szakmai Kollégium célja a fenti követelményeknek megfelelni, olyan műveleti leírást adni a radiológusok kezébe, amely tartalmazza az általános elvárásokat egy adott eljárással szemben.

Elvárható, hogy az egyes intézmények készítsék el a kollégium ajánlásain, mint minimális elváráson alapuló saját műveleti leírásaikat és azokat következetesen alkalmazzák. A hagyományos röntgen műveleti leírások alapja a jelenlegi átlagos magyarországi technikai környezet, amely azonban folyamatosan fejlődik, ezért szükséges és várható, hogy ezek a műveleti leírások időről-időre frissülnek. Feltétlenül szükséges, hogy a nagy tapasztalattal rendelkező kollégák észrevételeikkel járuljanak hozzá a műveleti leírások színvonalának javításához.

A Szakmai Kollégium folyamatosan várja és amint szükséges, beépíti a műveleti leírásokba ezeket az észrevételeket.

A művelet leírásokat úgy készítettük el, hogy abban a szokványos hagyományos röntgen berendezések lehetőségeit vettük figyelembe.

Az intézmények saját belső szabályaikban a helyi technikai lehetőségek figyelem bevételeivel módosíthatják, bővíthetik a műveleti leírásban foglaltakat.

Az Intézményi (Klinika, Osztály) szintű protokollok kialakításánál elvárás, hogy országos szinten a protokoll elnevezések egységesek legyenek, mert csak így lehet követni, azonosítani a 2013/59/Euratom irányelvben elvárt irányadó szintek követését, összehasonlítását.

2. Készítették:

Debreceni Egyetem, ÁOK, Orvosi Képző Intézet

Prof. dr. Berényi Ervin, dr. Bágyi Péter, dr. Hetényi Szabolcs

Debreceni Egyetem, Klinikai Központ, Orvosi Képző Klinika, Radiológia

Prof. dr. Berényi Ervin, dr. Bágyi Péter

Debreceni Egyetem, Kenézy Gyula Egyetemi Kórház, Központi Radiológiai Diagnosztika

dr. Bágyi Péter, Bárdi Katalin, Zvolenszki Angéla (BSc), Máté Ferencné

Pécsi Tudomány Egyetem Egészségügyi Kar Kaposvári Képzési Központ Diagnosztikai Képző Tanszék

Kaposvári Egyetem Egészségügyi Centrum Onkori Radiológiai Intézet

Prof. dr. Bogner Péter, Vandulek Csaba, Vinczen Eszter, Kürtös Zsófia, Balogh Orsolya, Szűle Zsuzsanna, Kelemen Kornél, Lukács Lászlóné, Simor Tamás, Halász Szabolcs

Felhasznált irodalom:

1. Péter, M., Bágyi, P.: Radiológiai beavatkozások módszertana. Radiológiai Szakmai Kollégium, 1996.
2. DE KEK, Központi Radiológiai Diagnosztika. Hagyományos Radiológia - Szakmai Protokoll v.rtg.02.02. 2017.
3. Képzési gyakorlatok az Orvosi Laboratóriumi és Képző Diagnosztikai Analitikus alapszak hallgatói részére.
Medicina Könyvkiadó Zrt. Budapest, 2014. ISBN 978 963 226 456 1.
Röntgen. 244-408. old.
A kiadvány a következő program keretében jelent meg: TÁMOP-4.1.2.A/1-11/1-2011-0106
4. Cynthia A. Dennis, Ronald Eisenberg, Chris R. May: Röntgenfelvételi technika zsebkönyv. Medicina. 1998.
5. The WHO manual of diagnostic imaging. Radiographic Anatomy and Interpretation of the Musculoskeletal System. WHO. 2002.

3. Verziók

2018.01.02. Valamennyi protokoll egyeztetése.

2017.12.31. Valamennyi protokoll bevitele.

4. Protokolltábla magyarázata

OENO:	
Protokoll (OENO megnevezés):	
Indikáció:	
Blende határok:	
Anatómiai képletek:	
Képméret:	
FFT:	
Centrális sugár:	
Beállítás (beteg elhelyezése):	
Felvételi követelmény:	
Megjegyzés:	

Protokollok:

KÓD	TEVÉKENYSÉG MEGNEVEZÉSE
31010	Mandibula felvétel
31020	Állkapocsízületi felvétel
31021	Állcsúcs felvétel
31100	Koponyafelvétel, AP/PA
31101	Koponyafelvétel, oldalirányú
31103	Koponyafelvétel, Towne szerint
31104	Koponyafelvétel, tangenciális
31110	Basis felvétel
31130	Sella felvétel
31140	Stenvers felvétel
31141	Schüller felvétel
31142	Mayer felvétel
31200	Orrmelléküreg felvétel
31201	Rhese felvétel
31210	Arcus zygomaticus felvétel
31211	Orrcsont felvétel oldalirányból
31212	Arckoponya felvétel
31230	Orbita felvétel
31300	Trachea légsáv felvétel
31310	Mellkasfelvétel, AP/PA
31311	Mellkasfelvétel, oldalirányú
31380	Mellkasfelvétel, célzott
31381	Borda felvétel
31382	Sternum felvétel
31383	Sternum oldalirányú felvétel
31384	Sternum kivetített felvétel
31410	Epetáji natív felvétel
31420	Vese és hólyag natív felvétel
31421	Hólyagtáj natív felvétel
31440	Has natív felvétel
31460	Has célzott felvétel
31500	Dens felvétel
31510	Nyaki gerinc, AP felvétel
31511	Nyaki gerinc, oldalirányú felvétel
31513	Gerinc vizsgálat, funkcionális
31515	Nyaki-háti gerinc átmenet, AP felvétel
31516	Nyaki-háti gerinc átmenet, oldalirányú felvétel
31530	Háti gerinc, AP felvétel
31531	Háti gerinc, oldalirányú felvétel
31535	Háti-ágyéki gerinc átmenet, AP felvétel
31536	Háti-ágyéki gerinc átmenet, oldalirányú felvétel
31540	Lumbalis gerinc, AP felvétel
31541	Lumbalis gerinc, oldalirányú felvétel
31544	Lumbosacralis gerinc, AP felvétel
31545	Lumbosacralis gerinc, oldalirányú felvétel
31550	Sacrum coccygeum, AP felvétel
31551	Sacrum coccygeum, oldalirányú felvétel

31560	Foramen vertebrarum felvétel
31561	Dittmar felvétel
31600	Clavicula felvétel
31601	Sterno-clavicularis ízületi felvétel
31602	Acromio-clavicularis ízületi felvétel
31603	Scapula felvétel
31604	Váll, AP felvétel
31605	Vállak összehasonlító AP felvételei
31606	Váll, axiális felvétel
31607	Váll, transthoracalis felvétel
31650	Medence, AP felvétel
31651	Csípőízület, AP felvétel
31652	Csípőízület, oldalirányú felvétel
31653	Csípőízület, Lauenstein felvétel
31654	Obturator felvétel
31655	Ala felvétel
31656	Medence bemenet felvétel
31657	Medence kimenet felvétel
31710	Humerus, kétirányú felvétel
31720	Könyök, kétirányú felvétel
31730	Olecranon ulnae, axialis felvétel
31731	Alkar, kétirányú felvétel
31740	Csukló, kétirányú felvétel
31750	Os naviculare, négyirányú felvétel
31760	Kéz, kétirányú felvétel
31761	Kéz I. ujj, kétirányú felvétel
31762	Kézujjak kétirányú felvétele
31763	Ujj, tartott felvétel
31810	Femur, kétirányú felvétel
31820	Térd, kétirányú felvétel
31821	Térd, tartott felvétel
31822	Patella, axiális felvétel
31823	Alagút betekintő felvétel
31830	Lábszár, kétirányú felvétel
31840	Boka, kétirányú felvétel
31841	Boka, tartott felvétel
31842	Boka, háromirányú felvétel
31850	Sarokcsont, oldalirányú felvétel
31851	Sarokcsont, axialis felvétel
31852	Talocalcanealis betekintő felvétel
31860	Láb, kétirányú felvétel
31861	Láb I. ujj, kétirányú felvétel
31862	Láb egyéb ujjairól kétirányú felvétel
31930	Emlőfelvétel, natív, ferde
31931	Emlőfelvétel, natív, cranio-caudalis
31932	Emlőfelvétel, natív, lateralis
31933	Emlőfelvétel, tangenciális
31934	Emlőfelvétel, célzott
31936	Emlőfelvétel nagyított
31937	Specimen mammográfiás vizsgálat

	Láb oldal felvétel (mediolateralis)
	Kivetített tüdőcsúcs felvétel (AP lordoticus tartás)
	Carpalis alagút felvétel
	Orrcsont felvétel (Waters féle)
	Symphysis axialis felvétel
	Outlet váll felvétel
	Scapula oldal felvétel (Lilienfeld szerint)
	Sacroiliacalis ízületek (AP kivetített felvétele)
	Traumás váll (Scapula „Y”) felvétel
	Radius fejecs és capitulum humeri felvétel
	Kéz oldalirányú felvétele (radio-ulnaris)
	Axialis csípő felvétel